

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelma*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előfize-
tések, nyilttér és hirdetései
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

A magyar fajért.

Az országos politika eseményei mellett meg kell állania a krónikázónak a helyi jelenségek előtt is, melyek nem egyszer mélyen bele-nyúlnak az országos érdekek körébe.

Somogyvármegye legutóbbi év-negyedes rendes közgyűlésén vármegyei közéletünk vezéralakjának Széchenyi Aladár grófnak a közéletet nemes igyekezettel megfigyelő buzgalmából különösen két olyan helyi jelenség került szőnyegre, mely fontosságánál fogva országos érdekűnek is mondható s méltó lelkiismeretes figyelmére mindenkinek, aki a nemzet jövőjét szíven hordja.

Az egygyermekrendszer és a kisbirtokosok új pártalakulási mozgalom e két jelenség.

Amaz már régibb keletű. A törvényhatóság is foglalkozott már vele, de fontossága — a magyar faj szaporodásáról lévén szó — oly nagy, hogy e kérdés ébrentartása, e betegség gyógyításának sürgős szüksége honfiai kötelesség.

Alljon itt a nemes gróf mementó szerűen hangzó felszólalása minden más fejtegetés helyett:

„Hogy mennyire szükséges az Egyke elleni komoly küzdelmet folytatni, bizonyítja az előttünk fekvő alispáni jelentés, mely kimondja, hogy a tabi, nagyatádi, csurgói és lengyeltóti járásokban az elmúlt évnegyedben is fordultak elő oly gyanus jelenségek, melyek e sötét bűn pusztításait igazolják. Hogy mennyire igaza van az alispáni jelentésnek, azt én egy negyven szomorú statisztikával tudom igazolni, melyet még boldogult Sárközy Béla állítottatott össze a születések számáról és pedig anyakönyvi kerületenként az utolsó tíz esztendőről, vagyis attól az időtől kezdve, hogy az állami anyakönyvvezetői intézmény életbe lépett, tehát a leghitelesebb adatok alapján. Ebben a statisztikában világosan meg lehet állapítani, hogy ott, hol nagyobb uradalmak vannak a cselédség révén a születési arány jóval fölülmulja azoknak az anyakönyvi kerületeknek születési arányát, hol uradalmak nincsenek. Csak néhány szemelvényt fogok felsorolni:

Csurgói járásban: alsoki anyakönyvi kerület, 3 község tartozik hozzá Alsok, Sarkad és Senta, lélekszám 2342. 10 év alatt 573 gyermek született, esik egy esztendőre 57 gyermek, nagyjából a szentai uradalom cselédgyermekai.

Nagyatádi járásban: csökölyi anyakönyvi kerület, 2 községből áll Csököly és Kisbajom, lélekszám 2912. 10 év alatt született 486 gyermek, esik egy esztendőre 48 1/2 gyermek; nagy két község majdnem 3000 lélekszámmal és évente átlagban csak 48 születés.

Lengyeltóti járásban: lellei a. k. 1085 lélekkel. 461 gyermek született 10 év alatt, egy évre esik 46 gyermek.

Tabi járásban: adándi a. k. Adánd és Jut, lélekszám 2015, 10 év alatt 588, egy évre esik 58 gyermek, nagyjából cselédgyermekek.

Igali járásban: büssüi a. k. 4 községgel Büssü, Fonó, Kazsok és Zimány 3122 lélekkel, 10 év alatt 639 születés, esik egy évre nem egészen 64 születés, többnyire cselédgyermekai.

Szigetvári járásban: szuloki a. k. Szulok, Homokszentgyörgy 3214 lélekkel. 10 év alatt 729, esik egy évre nem egészen 73 születés. Dacára a nagy uradalomnak és Szulokban a németajku lakosságnak, mely az Egykének távolról sem oly nagy hive mint a magyar, mégis csak 73 születés.

Ugyanott: darányi a. k. 3 községgel Darány, Kisdobsza és Nagydobsza 2546 lélekkel, 10 év alatt 286 gyermek, esik egy évre nem egészen 29 születés.

E szomorú statisztikai adatokhoz Széchenyi gróf hazafiai aggódó lelke a következő szavakat fűzte:

„Ugy hiszem, hogy ezek az adatok véghetetlen szomorú kilátást nyújtanak fajunk szaporodására. Ha ez a jövőben így folytatódik, akkor méltán kérdezhethetjük, vajon bölcs dolog-e most behozni az általános tükör választói jogot, csak azért, hogy néhány évtized múlva ország-világ lássa, miszerint lábaink alól kicsuszott a magyar nemzet ezer éves főnhatósága, hogy nem a magyar többé az ur ebben a hazában, hanem nemzetiségi testvéreink,

saját bűnös nemtörődöm-
ségünk és saját bűnös élhetet-
lenségünk következtében. Való-
ban t. t. bizottság, ha az ember
elgondolja, hogy az Egyke pusztítá-
saival karöltve jár a Galicziából
való bevándorlás és karöltve jár a
mi átkos veszekedésünk, akkor
igazán a gondolkodó elme csak a
legnagyobb aggodalommal tekinthet
a jövőbe.“

Hasonló alapossággal foglal-
kozott Széchenyi gróf a kisbirtoko-
sok pártalakítási mozgalomával, mely-
ről ezeket mondotta:

„Néhány hete, hogy egy vár-
megyei lapban olvastam a hirt, hogy
vármegyénk földmivelő kigazdái
egy bizonyos program alapján
tömörültek és egyesületet alakítottak.
Eloolvastam az egész prog-
rammot és kijelentem, hogy azt
aláírom az utolsó betűig. A XX.
századnak vezérlő eseménye a
szövetkezeti eszme. Önök megér-
tették és fölfogták a szövetkezeti
eszmének a jelentőségét, megértették,
hogy a létért való nagy küzdelem-
ben az egyes ember az élet viharai-
val képtelen megküzdeni, össze-
állottak, tömörültek tehát, hogy
érdekeiket válvetve közös erővel
megvédelmezhessek. Csak annyit
mondhatok, hogy igazuk volt.

De két dologra figyelmeztetem
önöket.

Az egyik az, hogy csak fél
munkát végeztek ha ezen egyesüle-
tük megalakításánál megállanak és
nem mennek tovább. Ezen tömörülé-
süket be kell vinni minden egyes
községbe. Minden egyes községben
meg kell alakítani a gazdakört
vagy olvasókört. Erre vonatkozólag
szolgálhatok kész alapszabályokkal,
melyeket a Budapesten székelő
magyar gazdaszövetség dolgozott
ki és mely gazdaszövetséghez az
országnak már igen sok falusi gazda-
köre tartozik. A tagdíj, melyet a
gazdaszövetségnek fizetni kell évente
12 korona, tehát oly csekély összeg,
hogy számba sem jöhet és ennek
fejében kap a gazdakör ingyen
kitünően szerkesztett folyóiratot és
mindenféle kedvezményekben ré-
szesül pl. hogy bizonyos fővárosi
napilapokat féláron fizethet elő stb.

Ezekbe a falusi gazdakörökbe
el kell azután mennie a község
minden felnőtt férfi lakójának, nem

szabad abból hiányoznia a nagyobb birtokosnak, a gazdatisztnek, a lelkesnek és tanítónak, egyszóval senkinek sem, ki magyar népünk erkölcsi és anyagi jólétét szíven viseli, mert legyenek róla meggyőződve, hogy ami pl. Szabó István tagtársunknak fáj, az fáj Széchenyi grófnak is; mindannyian egy szerető anyának vagyunk gyermekei, mindannyian többé-kevésbé egymásra vagyunk utalva, mindannyiunknak osztály, rang és valláskülömbőség nélkül kellene összefognunk, hogy boldogulhassunk. A meddig ezt meg nem tesszük, addig nem is fog a magyar boldogulni.

Mindezekhez azavakhoz, melyek a magyar hazájának, magyar fájának fenmaradásáért aggódo hazafi ajkáról hangzottak el, nincs hozzátennivaló. Szíveleljék meg, akik t e h e t n e k valamit. A hazáért teszik.

Krónika a hétről.

A delegációknak elintézni valója akadt A erenthal báró közös külügyminiszterrel. A morva báró ugyanis az osztrák delegáció egyik ülésén közjogellenes nyilatkozatot tett az új kiegyezésről. A magyar képviselőházban e miatt Barta Ödön interpellálta meg a kormányt, de a miniszterelnök nem válaszolt arra, mert már Bécsben volt, hogy ott elsimítsa a differenciákat. Ez meg is történt. A külügyminiszter nevében Eszterházy Pál gróf osztályfő helyreigazította A erenthal báró közjogi botlásait, viszont a képviselőházban Ugron Gábor adta magyarázatát a miniszter ellen elhangzott »számár« címzésnek.

A tisztí fizetések emelésének kérdésében nincs megegyezés a magyar és osztrák

delegátusok között. Az osztrák hadügyi albizottságban Schönaich közös hadügyminiszter kijelentette, hogy az nem politikai kérdés és hogy azt minden eszközzel keresztül akarta vinni. A magyar delegátusok ellenben még obstrukcióval is fenyegetőznek. A függetlenségi párt egyik vezető alakja a következőleg nyilatkozott: Szükséges a hadügyminiszternek végre megtudnia, hogy arról szó sem lehet, hogy a magyar delegáció az idei 1908. évi költségvetés rendjén a tisztí fizetésemelés dolgával akár elvben, akár másként érdemlegesen foglalkozzék, vagy hogy a magyar kormány bármily ilyen terv tárgyalásában részt vegyen. A kérdés felvetése olyan módon történt, amely kizárja, hogy mi bármilyen kompromisszumban hozzájárulhassunk az osztrák állásponthoz. Hogy a jövő esztendőben is ez lesz-e a függetlenségi párt álláspontja, arra most nem válaszolhatok. Az alkotmány-párthoz tartozó főrendi delegátusok egyike a következőket mondta: — Nem helyeslem a tisztí fizetésrendezés felvetése módját és meg sem szavaztam volna, amennyiben felfogásom szerint az erre vonatkozó pozitív indítványt a felelős miniszternek kellett volna megtennie s nem a felelősség nélkül való Latour grófnak. Ez igazán minden guvernementális felfogással ellenkezik és destruktív eljárás. A miniszternek kötelessége lett volna nyíltan és férfiasan előállani és megmondani: »vagy lesz, vagy nem lesz; ezért vállalom a felelősséget.« Ez azonban, sajnos, nem történt meg; átengedték a kérdést a népszerűség-hajhásznak, ez tehát magában kizárja, hogy mi viseljük érte a felelősséget.

A vármegyei közgyűlés.

Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága február hó 3-án tartotta évnegyedes rendes közgyűlését Kapotsfy Jenő főispán elnöklete alatt. Nem mondhatjuk,

hogy valami látogatott volt a közgyűlés; igaz, hogy a 185 ügydarab között, amely a tárgysorozatba felvéve volt, alig volt egy-két fontosabb jelentőségű.

Az első tárgy az alispáni jelentés volt, melyhez Széchenyi Aladár gróf a somogyvármegyei függetlenségi és 48-as párt kiváló elnöke szólott. Szép és tanulságos beszédét lapunk vezető helyén méltatjuk.

Nagyváradnak az állami válogházak felállítására tárgyában a törvényhatósághoz intézett átirata egyszerűen tudomásul vétetett.

Kimondotta a közgyűlés, hogy a vármegyei tisztviselők pénzintézeteknél igazgatósági vagy felügyelő-bizottsági tagok igen, de napibiztosok a főszolgabírák nem lehetnek.

Tótszentpál és Varjaskér községek a marcali járáshoz való átcsoportolásukat kérelmezték, mivel a közlekedés tekintetében a rossz és kerülő utak miatt, Marcalihoz sokkal közelebb vannak, mint Lengyeltóthoz. A közgyűlés elhatározta, hogy az áthelyezés ellen kifogása nincs, azonban az csak az esetben lehetséges, ha a belügyminiszter egy új szolgabírói állást rendezesít a belügyminiszteri tárca terhére. E célból a belügyminiszterhez felirat fog intézteni.

A községjegyzői fizetési alapról a vármegye nem kíván szabályrendeletet alkotni, mert — amint ezt lapunk múlt számában részletesen kifejtettük — ragaszkodik régebbi álláspontjához s a községek önkormányzati jogát csorbítani nem akarja s a jelenlegi állapotok mellett is biztosítva látja azt, hogy a községjegyzők fizetéseiket rendszeresen megkapják a községi pénztáraktól.

Perczel Győző dr., Stecz László dr. és Weissenbach Iván br. szolgabírák a kihágási ügyek önálló vezetésével megbizattak.

Legnagyobb érdeklődés mellett tárgyalatott s legnagyobb vitára szolgáltatott alkalmat az italmérsi üzleteknek vásár- és ünnepnapokon leendő bezárasa iránt előterjesztett szabályrendelet módosítás.

Az állandó választmány délelőtt 9 órától 11-ig javasolta az italmérsi üzletek bezárasát A közgyűlés azonban Széchenyi Aladár gróf, Makfalvy Géza, Rusa Ernő dr. és többek hozzászólása után kimondotta, hogy a korcsmákról, sörházakról és palinka-

T A R S A.

Amennyi érzés van szivemben...

*Amennyi érzés van szivemben,
Ha azt mind dalba önteném,
Az én szivem nem volna más, mint
Egy kötet vegyes költemény.*

*Zengék én dalt a szerelemtől, —
Ahogy jön, búsat és vigat;
Egyszer magasra száll a kedvem,
Majd, — meghalok a bú miatt.*

*A költőnek a lelke olyan,
Azt mindenki nem érti meg, —
Hogyan jön a sok disszonáns hang,
Azt hiába is kérditek.*

*Egyszer, ha bánat jön szivemre,
Oly édes dal zeng ajkamon, —
Máskor kesergő lesz a versem,
Mikor a cigányt hallgatom.*

*Ilyen a lelkem. Bár szivemben
Nincs egyéb, mint a szeretet,
Vagy tán az is az én bajom, hogy
Én mindenkit csak szeretek.*

Noszlopy Tivadár.

Valida.

Irta: Dorottya néni.

Meleg nyári délután volt.
Hűvös szobába huzódtam, színes himzésbe merülve. Gondolat gondolat után füződött; óhajtottam nekik kellemes irányt adni, így a színes himzésről eszembe jutottak a török nők, e sokszor megemlegetett alakok, kikről a költészet annyi bűvös dolgot tud regélni. Elképzelttem, mint himeznek azok, ragyogó aranyfonállal színes bársonyra, élnek fényben, rózsákkal körülvéve, dalban öntik ki érzelmeiket, míg egyszer vége lesz a csillogó rabságnak, barna, tüzes szemeiket lecsukja az örök álmom. Gondolataim tovább s övödtek és egy kis mesére csoportosultak: ez Valida rózsatündér regéje.

Diszes magánkertben, gazdagon virágzó futó növényekkel árnyalt, nyílt csarnokban, kéregfából összeállított kerti székek egyikén kellemes hölgy pihent, kis kezei ölében nyugodtak egy himzésen, mely már közel állott a befejezéshez.

Nem éppen szép, de e pillanatban vonzó kifejezésű arca derült volt, ajkán édes mosoly, barna szemeiben tiszta ragyogás, kedves fején a legjobb összhangban pompázott gesztenyebarna haja. Labacskaival a homokba hulva néhány rózsza, melyeknek felszedésével épp e percben foglalkozik egy érdekes külsejű ifju ember.

Összeszedve a még mindig mosolygó fiatal hölgynek adta fel; most az pajzán incselkedéssel szórta ismét a földre, miközben csengőn felnevetett.

A fiatal ember újra felszedte, sőt a közeli rózsatáblánál még többet is tört.

Valóságos rózsadobálás fejlődött ki köztük, mindkettőnek kigyulladt az arca, s a dobott rózsák hulló szirmaiból egy-kettő a hölgy keblén, s az ifju csinos, sötét szakállan akadt föl.

Egyszerre elfoglalta a fiatal ember előbbi helyét s az asztalra könyökölve, szemeit a lanyra függeszté.

— Mire gondol? — kérde az őt.
— Egy keleti rege jutott eszembe — felelé.

— Mondja el! — kérte a leány és gyermekded odaadással mutatta, hogy figyel.
— Amint akarja, tehát kezdem Keleten, hol a nap fénye szebben szórja arany szikráit, hol a rózsának illata is édesebb.

Mirza bej egy fölséges ligetben sétált. Forró homlokát enyhe szelell lengte körül, a lombok susogtak, mintha minden szellemre tanítaná őt, oly varázs vette körül, mint most engem itt!...

— Tovább!... szólt a hölgy.
— Midőn Mirza a fak közt merengve tovább haladt, öntudatlanul hatolt mind beljebb a sűrűbe. Egyszerre megállt. Bámulva tekintett egy csodaszép rózsatőre, mely telve volt ritka pompaju, üde rózsákkal; minél tovább nézte, annál inkább vett rajta erőt egy sajátságos ígézet, éppen úgy mint most én rajtam.

— Folytassa, — szólt ismét a leány édes nevetéssel.

— Mirza bej maradt, a lemenő nap biborban és aranyban ragyogtatta az ég alját, a távol uszó felhőcskéket és a lombok koronáit.

mérésekről alkotott s eddig érvényben levő szabályrendeletet oda módosít a, hogy azok vasár- és ünnepnapokon déli 12 óráig zárva tartassanak Megjegyzésével annak, hogy utazó vendégek részére s helybelieknek haza vitelre szabad italt kiszolgáltatni, csupán a multság tiltatik el, mely zajjal jár.

E tervezet jóváhagyás végett a m. kir. belügyminiszterhez felterjesztetni fog.

Ezután több, kevésbé jelentéktelen ügy letár yaltatván, a közgyűlés délután 1 órakor véget ért.

A jegyzőkönyv hitelesítése 7-én történt, melylyel a főispán R u s a Ernő dr., lapunk szerkesztőjét és Berger Samu dr. takarékpénztári igazgatót bizta meg.

A város közgyűlése.

Kaposvár város képviselőtestülete ez évi első közgyűlését f. hó 6-án tartotta meg.

Elnöklő polgármester jelentésében minden körülményre kiterjedőleg leszámol a város múlt évi állapotáról, melyet az adatok iránt érdeklődő közgyűlés azzal vett tudomásul, hogy a jelentés kinyomatván, a közönség tudomására hozassék.

Dr. Fleiner Mór előadja, hogy a »Somogyvármegye« című lap a főkapitány és I. számú peres ügyéből folyólag megvádolja a főjegyzőt és a jegyzőkönyvhitelesítőket s kérdezi a polgármestert, hajlandó-e ezért a lap ellen a büntető eljárást megindítani.

Légár Lajos azért interpellál, hogy az iparosok segédeinek adója miért iratik a gazda terhére.

Dr. Rusa Ernő pedig azt kifogásolja, hogy a vármegyei közkórházban született gyermekek közül sokan kaposvári illetőségűeknek minősítettek s ebből a városnak jövőben sok terhe és kellemetlensége lesz.

Végül Szilágyi Samu a »Somogyvármegye« személyes támadásai miatt elrendelt sajtóper megindítását s a lap utcai elárúsítás betiltását sürgeti.

Az interpellációkra adott polgármesteri válaszokat a közgyűlés tudomásul veszi, Szilágyi Samu indítványát azonban többek hozzászólása után — tekintettel a sajtó szabadsára — nem fogadja el.

A keleti temető kibővítése tárgyában Ujvári Istvannal kötött szerződés jóváhagyatott.

Schubert Pál 400 koronát kér a városból azért, mert fő-utcai házának építéskor ingatlanának egy része az utcaterülethez

esett. Sokan támogatták felszólalásaikkal kérvényező, mások azonban beigazolták a kérelem jogosulatlan voltát, mire folyamodó el is utasított kérelmével.

A honvéd gyakorlóter bérlete meghosszabbított.

A továbbképző ipari tanfolyamot a kereskedelemügyi miniszterum azon esetben hajlandó szervezni, ha város helyiséget, fűtést, világítást és évi 1400 korona hozzájárulást biztosít. Polgármester bejelenti, hogy a hozzájárulásra felkéri a pécsi iparkamarát, a helybeli ipartestületet és pénzügyeteket s azok nyilatkozata után fog végleges javaslatot előterjesztetni a tanács.

A közbiztonság érdekében szükséges átalakítások az állatorvosi lakás építésének mellőzésével elrendeltetett.

A társaskocsi szabályrendelet-tervezet a belügyminisztérium által kívánt módosításokkal elfogadott. Ha majd lesz társaskocsi, nappal 20 fillérért, éjjel 40 fillérért szállítja az utasokat a város belterületén. Vasutra 1 koronáért.

A Pécsi-utcai vasuti megállóhely létesítéséért a kormány 12000 koronát kér, a város 400 korona hozzájárulást szavazott meg.

A villamtelep 1907. évi zárméregé jóváhagyólag elfogadott s Bereczki Sándor igazgatónak a kedvező eredményű vezetésért jegyzőkönyvi elismerés szavaztatott.

A vízmű üzeméről M ö h l e r János gépészmérnök szakszerű jelentése s a vezetőeknél tolvárak létesítése egyhangulag elfogadott.

Nagyon helyeselte a testület az utépítés tanulmányozására kiküldött bizottság javaslatát is, mely utaink jókarban tartását, az állami ut kezelésének átvételét indítványozza.

A város új utcának elnevezésére kiküldött bizottság javaslatát a képviselőtestület nem fogadta el, mert ilyen elnevezések helyett: Homok, Összekötő, Tabor stb. utcai nevek helyett városi, megyei, országos nagy emberek neveit óhajtja megörökíteni. Új bizottság küldetett ki.

A köztisztasági pótadó elleni felszólamlások s az ezzel kapcsolatos javaslatok nagy vitát keltettek. Abban történt megállapodás, hogy most mar a régi állapotra visszatérni nem lehet, mert az utcák öntözését s a köztisztaság fenntartását még azok is kívánják, kik fizetni nem akarnak. Tegyen tehát a tanács új javaslatot.

Este 7 órakor ért véget a közgyűlés.

H I R E K.

— **Bizottsági gyűlések.** Somogyvármegye közigazgatási bizottsága e havi gyűlését f. hó 12-én d. e. 9 órakor tartja a vármegyei székház dísztermében. Ezt követőleg pedig a bíráló választmány fog ülésezni.

— **Királygyilkosság Portugáliában.** Lizabonban a múlt vasárnap Károly király az utcán kocsizott a feleségével, Amáliával, Lajossal a trónörökösrel és Manuel herceggel. Egyik utca kanyarulatnál egy ember-tömeg sortüzet adott. A királyt és a trónörökösöt 3-3 golyó találta s mindenik meg is halt. A királynénak semmi baja sem történt s a hercegnék sem, aki most gyermekkirály lett.

— **A Kis József-ünnep.** A március 7-iki ünnepély műsorát a rendező-bizottság a következőképp állította össze: Roboz István megnyitója. — Pete Márton Szalay Fruzinának ez alkalomra írt költeményét szavalja. — Magánének. (Kis József egyik megzenésített költeménye.) — Endrey Ákos tanár felolvasása, ki a jubiláló költőt méltatja. — Melodráma. — Szavalt. — Kis József beszéde — Az irodalmi ünnepet bankett és tánc követi. A nagybizottság f. hó 13-án (csütörtökön) d. u. 5 órakor tartja legközelebbi ülését a városi székház közgyűlési termében.

— **A régi templom.** Az új református templom építése aláírta a régi templom halálítéletét. Ezt foganatosítja is már a munkás csákány és nap-nap után több a törmelék és kevesebb ami a templomé volt. Pár nap kell még csupán és a hely, melyen az Ur temploma állott, pusztá lesz és üres.

— **Felülfizetések.** A kaposvári ipartestület, a kaposvári egyesült ipartársulat, a kaposvári iparos kör és a kaposvári iparos ifjuság önképző egylete által 1908. február 1-én rendezett egyesült iparbál méltó utódja volt az elődeinek; ép oly fényesen sikerült erkölcsileg és anyagilag is, mint az előző években tartottak. Az anyagi sikerhez a következők járultak felülfizetésükkel: Németh István, Tatar Gusztáv 50-50 kor., dr. Bakonyi Lajos, 30 kor., Marffy Emil, Somssich Andor (Sörnye) 20-20 kor., Kemény Samu, dr. Szigethy Gy. Gyula, dr. Oszmann Aurél, Bakonyi Ferenc, Löbl Ferenc, Bien Dávid, dr. Tevely Béla, Hagelman Károly 10-10 kor., Gerő

Már a hold is feljött, a csillagok is a keleti éghajlat melegszerű sárga ragyogásával.

Mirza még mindig ott volt, kezében már egész csokor rózsával.

Csodálatos, minden letört rózsá helyett abban a pillanatban új nyílt, mintha e remek növény Allahnak lett volna szentelve.

A mohamedán igazhívó volt, a csoda megragadta. Imadkozott, mialatt szívet mondhatlan vágy töltte el üdv után.

Már késő éjjel volt egyetlen falevél sem mozdult. A hold bűvös fényvel világított meg mindent.

Ekkor a rózsabokor szétnyílt és egy bájos fiatal leány lépett ki onnan.

— Te hívtál, Mirza, a letépett rózsák erejével, nekem meg kellett jelennem, Valida vagyok.

— Üdvömet kívánom, azt add meg nekem, Valida, hogy hálát rebeghessek.

— Nem tehetem, — szölt a leány, — te letépted a rózsákat, nem elégedtél meg egy szállal, minden szál rózsával több izgalom lett osztályrészed. te nem fogsz tudni imadkozni, égő vágy fog kizozni lelki nyugalom után, mint e letépett rózsák a forró hervadásban sóvarognak üdítő harmatcsepp után.

Mirza nem mozdult, ígézet alatt állt, mint én.

— S végre mi történt Mirzával?

— Valida eltűnt szemei elől. De képe Mirza lelkébe vésődött, sötét haja, barna szemei, kedves alakja, csengő hangja mindig előtte volt; folyton látni vélte őt, ha nem volt is előtte, végre midőn közel volt a reggel, Mirza lázas szenvedélyt érzett ereiben lüktetni.

Hirtelen megragadta a rózsátövet, kirántotta a földből; kezei véreztek a tüskék ejtette sebekből. Homlokán veríték gyöngyözött.

— Allah, légy velem! — kiáltá és futott a rózsátövel, egészen hazáig, ott kertjébe ültette a rózsátövet; aztán kimerülve rogyott össze; mélyen elaludt a földön.

A rózsá elhervadt, de midőn az esti harmat behinté, újra feléledt.

Mirza minden éjjel letört róla egy rózsát, Validát idézendő.

A rózsátündér mindig megjelent, de mindig halványabb lett.

Egy éjjelen Mirza újra egész csokor rózsát szedett s midőn Valida megjelent, az egész csokor rózsát rádobta, mint én előbb önre, a rózsák végig gördültek Valida kedves alakján és ő maga rendkívül meg volt lepve.

Mirza ezt a percet használta fel, szo-

rosan átölelte a leány derekát és bevitte a házba.

Reggelre a rózsátö ki volt száradva és Valida megszűnt tündérnő lenni, földi nő lett a halvány rózsá.

— Allah visszaadta nyugalmam, — mondá Mirza és boldog volt.

Boldogságában minden szerencsésen sikerült neki, amibe fogott. Gazdag lett.

A szép Valida miben sem érzett hiányt, lakása mindig rózsával volt díszítve, Mir a mindent megszerzett neki, iparkodott még gondolatát is kitalálni.

Valida remekül himzett pompás keleti virágéktimény mintán szönyegeket; körülötte a szépségek és drágaságok kincset értek, de legszebb kincs volt ő maga.

Mirzát meglepte egykor a vágy, látni a helyet, hol először találkozottak.

Mily nagy lett bámulata, midőn ott ismét egy pompás rózsabokrot talált.

Mikor az első rózsátövet sietve tépte ki nem vette észre, hogy egy kis gyökér bent szakadt a földben, a rajta levő hajtás kinőtt, évek múlva bokorra fejlődött.

Mirza kíváncsi lett, tört egy bimbót és várt.

(Folyt. köv.)

Zsigmond 8 kor., Szilágyi Samu, Klein Gyula 6-6 kor., Simonfay Lajos dr. Rusa Ernő, Hirsch Adolf, Halapi Oszkár, gróf Festetics Pál (Böhönye), Königsberg Lipót és Fia 5-5 kor., Babochay Kálmán, Bardossy Elek, Kuhl József 4-4 kor., Schani János, Schidlauer Aladár, Grünwald Mór, Geiszler Nep. János, László Viktor, Gottlieb Zsigmond 3-3 kor., Golobits Pál, Pozsgay Rezső, Kereszturi Lajos, Kiss Ede, Krásovits Gyula, Hivatal Nándor, Adelman Béla, özv. Károlyi Nandorné, Krásovits József, Hegyi József, Welzl Károly, Wurm Vilmos, Kertész Ignác, Poitner József, Lázár Dezső, özv. Hudetz Józsefné, Matosits Károly, Kertész Lajos, Rózsa Ignác 2-2 kor., Luka Gusztáv, Farkas Géza, Simicz Gábor, Szaraz György, Domsits István, Klein Gyula, N. N., Miholina Marton, Taky Ferenc, Freifogel Mihály, Grumann Béla, Gundy László, Kiss Lajos, Csajághy Mihály, Selms Lajos, Halász János, Kolozsvári József 1-1 kor., Matyék Györgyné 40 fillért. Összesen 365 kor. 40 fillér. A szíves felülfizetők fogadják ez uton is a rendező-bizottság hálás köszönetét.

— **Mulatság.** A »Kaposvári Vasuti Dalkör« 1908 február 15-én (szombaton), az »Ipar« vendéglő összes helyiségeiben saját könyvtára javára hangvers-nnyel egybekötött zárkörü táncvigalmat rendez. Belépő-díjak: 1-3 sor 2 kor., a többi sorok 1 kor. 20 fillér. Kezdeté este 8 órakor

Műsor: 1. Lovatta; »A reményhez.« Énekl: A dalkör. 2. »Bekvartélyozás.« Monolog. Irta: Herczeg Ferenc. Előadja: Fuchs Rozika k. a. 3. Dóczy: »Darumadár utnak indul.« Énekl: A dalkör. 4. »Kaszinó-bál Pécsfalván.« Irta: Balla Miklós. Előadja: Rajz Sárika k. a. 5. Simkó G.: »Elmegyek a templom mellett.« Énekl: A dalkör. 6. »Ebéd után.« Irta: Petőfi Sandor. Előadja: Kemény Sandor ur. 7. Dankó: »Darumadár« és »Angyal kellett az Istennek.« Énekl: A dalkör. Műsor után tánc.

— **Kedvezmény tisztviselőknek.** A tátraházi tüdőbeteg-szanatorium vezetősége értesítette a városi hatóságot, hogy minden nagyobb törvényhatóság részére két, a kisebbek részére pedig egy kedvezményes helyet biztosít, melyet az illető törvényhatóság tüdőbeteg tisztviselője, vagy annak családtagja vehet igénybe. A törvényhatóság által ajánlott beteg a szanatoriumban 10 korona helyett 5 korona napi ápolási díjat fizet. Ha pedig tisztviselő nem venné igénybe a kedvezményt — a tisztí főorvos ajánlatára a törvényhatóság területének bármely lakója részesülhet a félaru ápolásban.

— **Mulatság a vidéken.** »Ságvári Polgári Olvasókör« 1908. február 9-én saját helyiségében, pénztára javára batyu-bált rendez. Belépti díj: személy-igegy 1 kor., családjegy 2 kor. 40 fillér. A mulatság kezdete este 7 órakor. Felülfizetéseket tekintettel a kör nemes céljaira, köszönettel fogadunk.

— **Országos vásárok.** Február hónap folyamán Somogyvármegyében a következő helységeken lesz országos vásár: február 10-én Kaposmérőn és Szakácsiban, 16-án Mikén, 17-én Büssüben, 24-én Mernyén, Csokonyán és Iharosherényben.

— **A csendőrség fegyvere.** A csendőrséget ez év jan. elsejétől kezdődőleg ugyanolyan Manlicher rendszerű fegyverrel látták el, mint amelyet a katonaság használ. Ennek következtében a még kifogástalan u. n. Kropacsek tárkarabélyokat használaton kívül helyezték s március 19-én Budapesten elárverezik.

— **A tanárok előmenetele.** A közoktatásügyi miniszter tudatta a középiskolák igazgatóival, hogy a helyettes állami tanároknak ezentúl nem kell folyamodniok rendes tanárrá való kineveztetésükért, hanem képesítésük és szolgálataikhoz képest fog intézkedni rendes tanárrá való kineveztetésük ügyében

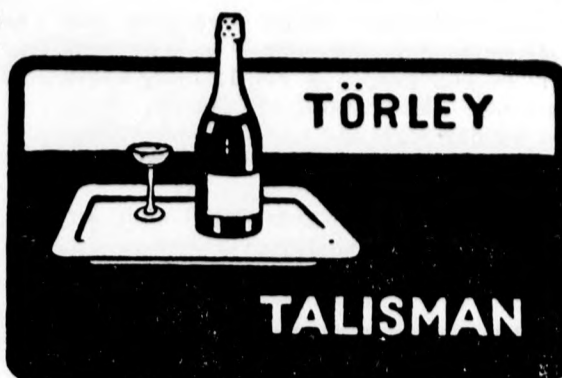
— **Dante:** »A Pokol«. Régóta várt irodalmi esemény bekövetkezéséről számol-

hatunk be, midőn hírül adjuk, hogy az olasz szellem-óriás világhírű munkájából új fordításban jelent meg az első rész, »A Pokol«. Magat Dantét s az »Isteni Színháztéket« nem akarjuk ismét fölfedezni e pár sor keretében. Jól mondja Carlyle, hogy »Tíz néma század szólalt meg Dantéban, és pedig nagyon különös módon A »Divina Commedia«-t Dante írta, de az isten mű voltaképpen tíz keresztény század alkotása csupán az összeállítás az övé. Így les Dante a középkor megszólaltatója, mert a gondolat, mely értezte ezt a kort, soha e nem muló zenében él benne.« S a »Színházték« valóban olyan is, mint a Rinascimento gyönyörű dómjai: fonséges eszmékből összerótt templom, melyben mindenik gondolat a másikba illik, mint szabatosan kifaragott és kicsiszolt márványdarab. A Dante lelke ez s benne a Középkor lelke, melyet a költő lángesze megörökített, hogy időtlen-időkig világító napként ragyogjon a melynek tüztől minden kor-szak nagyjai langra gyulnak. Most új magyar fordításban jelent meg »A Pokol«, s a fordító neve biztosíték arra, hogy irodalmunk fölötté értékes szellemi kincsével gazdagodott. Z i g á n y Árpád Shakespeare, Manzoni és »Quo vadis« fordítója, Dante legkivalóbb ismerőjének, a »Pokol« most megjelent fordításában az eredeti munka minden szépségét, erejét és fonségét nagy művészettel és hűséggel adta vissza. Az értékes s diszes kötet kétféle kiadásban jelent meg; az egyszerűbb kiadás ára szép, simított fehér papiroson 4 korona; míg a diszesebbé finom, famentes papiroson 6 korona. A kiadó (S c h i m k ó G u l a, Budapest, VI., Teréz-körút 46) mindent elkövetett, hogy minél diszesebben állítsa ki a kötetet, melynek címlapját Dante leghitelesebbnek vélt képe díszíti. Méltó köntösben jelenik meg tehát ez a ritka irodalmi kincs, mely minden hazai könyvesboltban kapható s a melyről A r a n y János azt mondja »Dante« című gyönyörű versében, hogy:

„Évezred hanyatlík, évezred kel ujra,
míg egy földi álom a világra téved,
hogy a hitlen ember imádni tanulja
a kor oszlopában rejlő Istenséget.“

— **A tolltisztító gép az államok használatában.** Statisztikusok már rég beigazolták, hogy a szappanfogyasztás egyes államokban a kultúrával áll szoros össze-függésben. A gőz és villam mai korszakában éppen így lehetne következtetni egyes államok közegészségi viszonyaira a tolltisztító gépek használatából is. Érdekesnek tartottuk a jelenleg használatban levő tolltisztító gépeket összeírni és abból megállapítani, hogy Németországban, a feltaláló hazájában ezidőszert nem kevesebb, mint 119 tolltisztító gép van használatban. Franciaország 50 tolltisztító gépével a többi államokkal szemben vezet, míg Sweiz 26, Norvégia 22, Bajorország 22, Oroszország 16, Szászország 15, és Magyarország 5 géppel rendelkezik. A városok sorában Brémában 9, Bécsben 2, Budapesten 2, Kolozsváron 1, Nagyszombatban 1 és Kaposváron 1 van felállítva. És mert a mi magyar hazánkban ezen közegészségileg megbecsülhetetlen gép a legkisebb számban, csak 4 városban van használatban, annál nagyobb érdeme Rózsa János vegyészeti gyáro nak, hogy az ő modern gondolkodása lehetővé tette, hogy a mi szűkebb hazánk, Kaposvár is eme négy város között szerepel. Megelőzve ezzel több sokkal nagyobb várost és előmozdítva egyúttal a mi közegészségi viszonyaink javulását is.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Rusa Ernő.

Cimbalmot

ne vegyen, míg

Reményi Mihály

a magy. kir. zeneakadémia házi hangszerkészítőjéről árjegyzéket nem hozatott Budapestről, Király-u. 57.

Minden hangszer ról árjegyzék külön kerendő.

Tévedés,

ha valaki azt mondja, hogy jobb kávét — vagy pedig olcsóbban tud kávét szállítani, mint

Fratelli Deisinger

fiumei cég

BUDAPESTEN

a királyi bérpalotában.

PÉNZKÖLCÖSÖN!

20.000.000 korona áll rendelkezésére 1600 koronán felüli törzsfizetéssel bíró köztisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak csak kötelezvényre váltó nem kell! — Megkeresésnél közlendő: életkor, törzsfizetés és szolgálati idő.

Jelzálogkölcösön:

földekre, és jó helyen fekvő, értékes bérházakra, 4 százalékos 10-60 évig terjedő törlesztésre. — Jutalék utólag. Válaszbélyeg.

Országos Hitel- és Kölcösnszerző Vállalat
BUDAPEST,
VI. ker., Izabella-utca 67. szám.
Telefon: 101-28.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Kimutatás

a „Toponári önszegélyző szövetkezet“ felszámolás alatt — befolyt összegek — bevételei- és kiadásairól.

Tartozik.

Követel.

1	Felszámolás előtt befolyt összeg	5634	78	1	Felszámolás előtt kifizettetett	5634	78
2	Felszámolás után befolyt összeg	4938	77	2	Tartozásokra néh. Szalay Károly által kifizetve	4101	36
3	Hátralék	2846	45	3	Dr. Zlinsky János budapesti ügyvédnek	52	—
	Összesen	13420	00	4	Dr. Rusa Ernő ügyvédnek megítélt költség	170	85
				5	Özv. Szalay Károlynénak megítélt költség	224	60
				6	Bien Gusztáv váltó-követelésére	173	—
				7	Pénztári maradvány	216	96
					Felszámolás után befolyt összeg	4938	77

Kaposvár, 1907. évi december hó 31-én.

Csima György

felszámolási bizottsági elnök.

Csordás György

felszámolási bizottsági tag.

Csordás János

felszámolási bizottsági tag.

Öcsényi határban levő

28 holdas

birtokomat

buzavetéssel együtt ölenként
35 krajcárjával

eladni szándékozom.

Bővebb felvilágosítással szolgál
a tulajdonos:

KOVÁCS JÁNOS

földbirtokos

ÖCSÉNY 208. házszám.

NAGY LAJOS
SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BÖRÖNDÖS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös

üzletemet, melyet helyben, **Erzsébet-ut 12. szám** alatt (piac-tér) nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok **kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket**, ugyszintén **bőrönd, vadászati és bőr-díszmű árúkat.**

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltöket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezkesedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szives támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy

tanuló

felvétetik.

:: Országos jubileumi :: zarándoklat Lourdesbe,

Boldogságos Szűz Mária megjelenésének 50 éves évfordulója alkalmából. A zarándoklat védnöke, illetve fővezetője nagyságos és főtisztelendő dr. **Giesswein Sándor** apát-kanonok ur.

Az esztergomi főegyházmegye jóváhagyásával és engedélyével vezet: főtisztelendő **Fehér Ferenc** plébános Ebed (Esztergomm.), főtisztelendő **Simonics János** és főtisztelendő **Domonkos István** plébános urak szíves közreműködésével.

Indulás 1908. március hó 16-án.

a) Utirány: Budapest-Fiume-Velence-Milanó-Vintimille-Lourdes-Marseille-Genova-Pádua-Velence-Fiume-Budapest.

III. oszt. 205 kor., II. oszt. 395 kor., I. oszt. 500 kor., amely összegben 8 napi szállodai ellátás is bennfoglaltatik és pedig Lourdes 4 nap, Pádua 1 nap, Milanó 1 nap, Marseille 1 nap, Génua 1 nap.

b) Utirány: Ugymint fent Lourdesig, vissza Genova-Pisa-Róma-Loretó-Fiume-Budapest.

III. oszt. 250 kor., II. oszt. 450 kor., I. oszt. 560 kor., amely összegben 11 napi ellátás is bennfoglaltatik és pedig Milanó, Marseille, Genova 1—1 nap, Lourdes 4 nap, Róma 4 nap. Részletes programokkal szívesen szolgál a technikai rendezőség:

Magyar Utazási Vállalat R. T.
Budapest, IV., Eskü-ut 3. sz.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dúsgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézész-fehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor
1000 „ gyökeres I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni szíveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József
GYÖNGYÖS, (Hevesm.)

Tisztviselői kölcsönt

minden összegben kaphatnak állami, városi és egyéb tisztviselők, katonatisztek, kereskedők 6—7 százalék mellett úgy rövid időre, mint 10, 12, 15 és 20 éves **törlesztésre.**

Katonatiszti óvadékra

szerzek 10 nap alatt kölcsönt, továbbá birtokra s házakra I. és II. betáblázásra 20 nap alatt legolcsóbb napi kamatláb mellett!

Bővebb felvilágosítással szolgál:

KAUFMANN KÁLMÁN

hat. eng. bankbizományi üzlete

Budapest, VII., Izabella-utca 35.

Iroda áthelyezés!

GOLDBERGER A. V.

cég tisztelettel értesíti m. t. ügyfeleit, hogy **35 év óta fenálló**

hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, IV., Váci-u 20. sz.)

1907. november 10-én

saját házába

Budapest, IV., Molnár-utca 38. sz.

helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes LAPJAI és NAPTÁRAI részére.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvár, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti

ruhatisztító és gőzműfestő gyárát,

mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-al növekedik.

Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

8 koronaért

30 rőfös vég börerős
vászont, kanavászt;

10 koronaért

legfinomabb vászont, lepedő-
vászont utánvétellel szállít:

WEISZ, BUDAPEST,

SIP-UTCA 22. SZ.

Damaszt-abroszok, ágy-
terítők olcsón kaphatók.